• شەرەفی کچ لە نێو لینگی کچدایە ، یان لە عەقڵیدا؟

- ئەو پزیشکەی (پەردەی کچێنی) ئەدروێتەوە ، ناتوانێت هەست و دڵی بریندار بدروێتەوە؟
- (ن): من لەوە تێناگەم کوڕێکم خۆش نەوێت بتوانم جەستەمی پێڕەوا ببینم ، ئەگەر هەزار کۆنتراکتی زەواجیشمان لەبەینا بێت

تێبینی: ئەم بەشە لە ژمارە 208ی رۆژی یەکشەممە 20 ئایاری 2007 لە رۆژنامەی کوردستان راپۆرت لە هەولێر بلاّوبۆتەوە..

ڤینۆس فایەق

بەشی دووەم

بۆخۆم زۆر شتم دەبیستەوە ، گوایا (ن) کە ئیستا تەمەنی 23 ساڵە ، دوو ساڵ بەر لە ئیستا پەیوەندیەکی خۆشەویستی لەگەڵ کوڕێکی هۆڵەندی دوو رەگەز (باوکی سورینامی و دایکی هۆڵەندی) بەستووە و رێکەوتوون لەسەر ئەوەی بەیەکەوە بژین ، بەباوەڕم من ئەمە مافە نەك تاوان ، بەدەر لەوەی ئایا ئەو کوڕە چ رەگەزێکە ، بەمەرجێ ئەگەر یەکەم هەردووکیان بەیەکەوە بەختەوەربن ، دووەم ئەو کوڕە رێز لەو کچە و لە نەتەوەکەی بگرێت ، جگە لەوەی ئەبێت هەردووکیان پیرۆزی ژیانی هاوسەری تێگەیشتبن ، ئەمە لایەنی مرۆڤایەتی مەسەلەکەیە ، بەلاّم لایەنی کورتبینی و رەشبینی و روانینی دواکەوتووی ئایینی و کۆمەلاّیەتی بۆ ئەو مەسەلەیە ئەوەیە ئەو کچە تاوانێکی گەورە دەکات ، ئیتر خۆشەویستی لەوێدا جێگەی نابێتەوە ، لەبەردەم کورتبینی بیری دواکەوتووی کۆمەڵگا و عەشیرەتدا عیشق و سۆزداری بوونی هەرنیە ، بگەر تاوانێکی مەزنە ، لەو حاڵەتانەدا مەسەلەی شەرەف و نامووس ئەو تاوانە ئامادەکراوەن هەمیشە ئەکرێنە ملی کچ و سزای خێل و دارستانی بەسەردا ئەدەن..

بەهەرحاڵ وەکوو ئەو خەڵکە شتم دەبیستەوە ، نیگەرانیش بووم لەو کەسانەی ئەکەوتنە وتی وتی و قسەهێنان و بردن ، نەك تەنها لەبارەی ئەو کچەوە ، بەڵکوو لەبارەی هەموو کچە کوردەکانەوە کە لە هەندەران ئەژین ، هەمیشەش ئەپرسم بۆچی مرۆڤ نەتوانێت ئازادانە بژی بەبێ ئەوەی قسەی لێبکرێ یان دواخرێ؟ بۆچی دەبێت مرۆڤ و بەتایبەت ژن لە کۆمەڵگای ئێمەدا هەر بۆ خەڵکی بژی نەك بۆخۆی؟

کە دەستمدایە ئەو ریپۆرتاژە ، بیرم کردەوە پەیوەندی بکەم بە (ن)ەوە ، هەرچەندە دایکیم دەناسی ، بەلاّم نەمویرا ، نەمدەزانی داخوا کاردانەوەی پرسیارکردنم لەو مەسەلەی بۆ سەریان چۆن دەبێت؟ لەگەڵ ئەوەشدا زۆرم لە خۆم کرد و رووەو لای دایکی (ن) بەرێ کەوتم دوای ئەوەی بە تەلەفۆن روخسەتم لێخواست سەردانێکی بکەم.. کە چوومەلای دوای هەزار و پەك پێچ و پەنا و ئەملاوئەولا هەتا مەسەلەکەم کردەوە.. دایکی (ن) یەکسەر دڵی پڕبوو لە گریان ، دڵیم هێنایەوە و دڵنیامکرد کەمن نیازم هیچ شتێك نیە زیاتر لەوەی ریپۆرتاژێك لەسەر ئەو مەسەلەیە ئنووسم و کارم بە قسەی خەڵك نیە ، بگرە من لەرێی نووسینەکەشەوە داکۆکی لە مافی کچ ئەکەم.. ئینجا کە هێوربۆوە بەم شێوەیە دەستی کرد بە قسەکردن:

(ن)ی کچم زۆر پاکە ، بەخوا و خۆم ئەزانم ئەو کچەم چ زوڵمێکی لێکراوە ، ئەو بەڕاستی ئەو کوڕەی خۆشدەویست ، باوکی زاڵمانە وازی پێ لێهێنا ، چەندین جار هەڕەشەی کوشتنی کرد ، قسەکەشی ئەبردە سەر ئەگەر وازی نەهێنابا ، ئەوەشی وایکرد وازی بهێنێت لەو کوڕە ، ئەوەبوو باوکی کوڕەکەی بانگ کرد و هەڕەشەی کوشتنی کرد ، پێی وتی: واز لە کچەکەم بێنە هەقم نابێت بەسەرتەوە ، باوکی (ن) پیاوێکی بەزەبر و زەنگە ، هەرچەندە ئیستا دوور ئەژی لێیان گەڕاوەتەوە کوردستان ، بەکار و بەرژەوەندی خۆیەوە سەقاڵە ، بەڵام چەند بیری لای پارە و پوولە ، ئەوەندەش بیری لای توندوتیژی و ناموس و هەڕەشە و گوڕەشەیە..

دواجار (ن) بەنابەدڵی وازی لە کوڕە هۆڵەندیە دووڕەگەزەکە هێنا ، پاش ماوەیەك باوکی پەیوەندی پێوەکردین وتی: کوڕێکی باش لە کوردستان ناردوویەتیە داخوازی (ن) و ئەویش بێ قەید و مەرج رازی بووە ، داوای کرد دایکی (ن) و (ن) بچنەوە بەسەردان بۆ کوردستان ، بۆ ئەوەی (ن) و کوڕەکە لە کوردستان یەك ببینن و مەراسیمی داخوازی و شەکراو و مارە تەواو بکەن.. تا ئێرە وەکو دایکی (ن) بۆی دەگێڕأمەوە ئاسایی بوو ، ئینجا بە گریانەوە وتی: بەڵام ئەوەی بەخەیاڵما نەدەهات ،ئەوەبوو (ن) رۆژێك لە رۆژان بێت و شتێکی وام پێ بڵێ.. (ن) هاتە لام وتی: دایکە من ئەو شووە ناکەم ، وتم: بۆ؟ وتی: چونکە نایناسم ، وتم: ببیبنە ئینجا بڕیاربدە.. پێم وت: من هەقم نیە بەسەرتەوە ، قسە لەگەڵ باوکت بکە.. (ن) قسەی لەگەڵ باوکی کرد ، پێی وت نایەوێت ئەو شووە بکات ، بەڵام سوودی نەبوو ، باوکی (ن) گفتی دابوو بەخەڵککەکە ، و نەدەکرا پاشگەز بێتەوە ، وەك دەیگوت، ئەوەی گرنگبوو بەلای باوکی (ن)ەوە گفتەکەی خۆی بوو ، نەك بەختەوەری کچەکەی.. هەرچی چۆنێك بێت (ن)نمان رازی کرد بچینەوە بۆ کوردستان ، ئەوەندەم لەبیرە (ن) وتی: باشە دێمەوە ، بەڵام بەهەر بیانوویەکەوە بێت من ئەڵێم شوو بەو کوڕە ناکەم ، دایکە تۆ ناتوانیت بزانیت من ناتوانم شوو بەو کوڕە بکەم.. ئەو دەمە لەو قسەیەی تێنگەیشتم... ئیدی رۆشتینەوە بۆ کوردستان ، لەوی (ن) کوڕەکەی بینی ، بەڵام لە پێشتر ویاتر سوور بوو لەسەر ئەوەی نایەوێت شووی پێبکات..

بەڵام هەر سوودی نەبوو ، وتی: باشە من مەرجم هەیە ، ئەبێت خوێندن تەواوبکەم ، کە خوێندنم تەواو کرد ، ئەو کاتە با بگوێزرێمەوە.. ئەوەبوو سەرەتا (ن) لای مەلا مارەکرا ، شەکراو خورایەوە ، و ئاڵتوونی بۆ هەڵگیرا و پاش ماوەیەکی کەم گەڕاینەوە بۆ هۆڵەندا.. کە گەڕاینەوە لە فڕۆکەکەدا (ن) وتی: ئاسانە ، ماویەکی تر خۆم بە باوکم ئەڵێم جیا ئەبمەوە ، نامەوێت شووی پێبکەمز" منیش پێم وت: ئەی بۆ پێت دانەگرت کە هەر ناتەوێت؟ وتی: ئەی باوکمت نەبینی چۆن دەمارگیرببوو ، دوورنەبوو لەویٚ بکوژێت..(ن) دەترسا لەوەی باوکی بیکوژێت ، بۆیە هەر کەگەشیتنەوە بۆ هۆڵەندا هەموو شتێکی بۆ دایکی باسکرد.. (ن) بۆ دایکی گێڕاوەتەوە وتی: من و کوڕە هۆڵەندیەکە بە راستی و بە پاکی یەکترمان خۆشدەویست ، هەرگیز بیرمان لەوە نەکردبۆوە رۆژێك دێت ئاوا جیاببینەوە ، بۆیە بڕیارمان دابوو دوارۆژ پێکەوە بژین..ئیدی لەسەر ئەو بنەمایەش هەمیشە بەیەکەوە بووین و نایشارمەوە چەندین جار چوومەتە ماڵەوە لەگەڵی ،

بەلاّم بێ گومان و شك بووم لەوەی پێم رانابوێرێت و خۆشی دەوێم ، هەر ئەو هۆیەش بووە جەستە و کچێنی خۆمم پێرەوا بینیوە ، هەستم کردووە تەنها کەسە لە دونیادا بۆی هەیە دەستی بەر لەشم کەوێت ، هەتا ئیستاش وا بیردەکەمەوە ، تەنها کەس شەرعیەتی ئەوەی هەبووبێت من ئێگەی پێبدەم دەست بدات لەلەشمەوە ، ئەو کوڕەبووە.. بەلاّم دایکی تووڕە دەبێت و پێی دەڵێت: کەواتە شەرەفیت خستە ژێرپێتەوە ، چۆن کچ بەبێ شوو کردن رێگە دەدات پیاو دەستی بۆ بەرێت.. (ن) لەوە تێناگات ، (ن) تەنها لە زمانی خۆشەویستیەکی پاك تێگەیشتووە ، وەیزانیوە ، ئەوە سەرەتای ژیانێکی بەختەوەریە ، وای زانیوە تەنها عیشق و خۆشەویستیەکی پاکە گەرەنتی بەختەوەری دەکات لەگەڵ ئەو کەسەی ژیاین لەگەڵ دەباتە سەر..
(ن) وەلاّمی دایکی دەداتەوە دەڵێ: باشە دایە باوکم چەند جار بەتۆی وتووە خۆشم دەوێیت؟ ئەی تۆ چەند جار بەباوکمت وتووە خۆشم دەوێیت؟ باشە چەند جار لە ژیانتا بە خۆشی خۆت لەگەڵ چوویتە جێگەوە؟
(ن) دەڵێ: من لەو زمانە تێناگەم شەرەفی کچ بە کۆنتراکتێك لەسەر کاغەزێك ئەکاتە دیاری بۆ کەسێکی نادیار ، من ئەو کوڕەی سلێمانیم خۆش ناوێت ، هەزار کۆنتراکتی زەواجیشمان لە بەینا هەبێت جەستەی خۆمی پێرەوانابینم.. ئیدی وەك دایکی (ن) وتی: ئیتر دەستێکم ئەملا و دەستێکم ئەولا ، نەمدەزانی چی بکەم.. هەرچۆنێك دەبێت لەرێی کچێکی بەرەگەز مەغریبی هاورێی (ن) پێدەزانن کە لە هۆڵەندا نەشتەرگەری دروونەوەی (پەردەی کچێنی) بەپارەیەکی زۆر دەکەن ، دایکی (ن) دەڵێ هەرچەندێ بێت گرنگ نیە ، گرنگ ئەوەیە ببیتەوە بە کچ هەتا باوکت و کەسوکاری باوکت پێیان نەزانیوە منیشت لەگەلاّ زیندەبەچاڵ دەکەن..
بەو شێوەیە (ن) پێش ئەوەی بۆ دواجار بۆ کوردستان بەرێکەوێتەوە بۆ ئەوەی نەشتەرگەری (دروونەوەی پەردەی کچێنی) دەکات ، شەرەفی خۆی دەسەنێتەوە و دەچێتە باخەڵی پیاوێکی تر کە هیچ سۆز و خۆشەویستیەك نایانبەستێت بەیەکەوە ، بەلاّم ئەوەی نەتوانرا بدوورێتەوە ، هەست و دڵی بریندارە..
کچێکی تر لە رێی هاورێیەکمەوە لە ئەڵمانیا ناسیم ، ئەو دەمەی پێیان ناساندم سەرقاڵی هاتوچۆی لای پزیشکی تایبەتمەندبوو بەمەبەستی رێکەوتن لەسەر نەشتەرگەری (دروونەوەی پەردەی کچێنی)ەکەی ، چونکە وەك بۆی باسکردم ، دوای هەفتەیەك ئەگوازرایەوە بۆ کورێکی تر..
کچەکە کە ناوی (د.م.)بوو ، بەم شێوەیە باسی خۆی کرد: من خەڵکی هەولێرم ، ماوەی (10) ساڵە لە ولاّتی ئەڵمانیا ، دەژیم ، ئەو دەمەی لەگەڵ باوکودایکم و خوشك و براکانم هاتینە ئەڵمانیا منداڵبووین ، لێرە پەروەردەبووین ، بۆیە تێگەیشتنم بۆ زۆر مەسەلە و بیرکردنەوەم زیاتر ئەوروپیە ، ئەوەش بەدەست خۆم نیە..
کە لەبارەی نەشتەرگەری (پەردە دروون)ەکەوە لێم پرسی ، وتی: من تێناگەم بۆچی کۆمەڵگای کوردەواری وا بەو شێوەیە باس لەو جۆرە شتانە دەکات ، بۆچی وا بایەخ بە شتێك دەدەن کە خۆی ئەسڵەن شایستەی بایەخ نیە ، لە ئەوروپا ئەو کچەی بگاتە تەمەنێکی بۆ نمونە سەروو 18 ساڵ ئەو پەردەیەی مابێت ئینجا بەبایەخەوە لە حاڵەتەکە دەکۆڵنەوە و بە نەخۆشی لەقەڵەم دەدەن..

ئەوەی (د.م.) دەیویست بیڵێت و نەیدەتوانی بیگەیەنێت ، ئەوەی من لێی تێگەیشتم ئەوەبوو کەوا کچێنی کچ بەو پەرەیە نیە ، کچێنی کچ شتێك نیە جێگەی باس بێت ، چونکە ئەو لە میانەی بەشی دووەمی قسەکانیدا وتی: من هێشتا کچم ، هەرچەندە کەسوکارم وام پێناڵێن و دەڵێن من کچێکی گوناهبارم ، بەهانەش بۆ ئەوە ئەو نەشتەرگەریە کە پێمی دەکەن ، بۆ ئەوەی وەکوو خۆیان دەڵێن (رووسووریان بکەم) واتا ئەوان شەرەفی خۆیان لەو پەردەیەی مندا دەبیننەوە ، منیش نەدەکرا بێ دڵیان بکەم ، چونکە ئەوان رازی نەبوون ئەو کوڕە ئەڵمانیە ببێتە هاوسەرم ، دەمدەن بە کوڕێکی خزمی خۆمان..

لێم پرسی: ئەی کوڕەکە دەزانێت تۆ ئەو نەشتەرگەریەت کردووە؟ بە پێکەنینەوە وەڵامی دایەوە وتی: جا ئەگەر بزانێت یان نەیدەهێنام ، یان تێدەگەیشت و رازی دەبوو پێم و پێویستی نەدەکرد ئەو نەشتەرگەریەش بکەم و پارەکەی بۆ خۆم هەڵگرم..پاشان لێم پرسی داخوا بەتەمایە رۆژێك لە رۆژان ئەو نهێنیە بە دایك و بابی بڵێت؟ گوتی: دایك بابم دەڵێن نابێت پێی بڵێم ، منیش ئەبێت بەقسەیان بکەم ، چونکە هەست دەکەم ئەوان بەناوی کۆمەڵگایەکەوە قسان دەکەن..

ئیدی نمونەی (ن) و (د.م.) زۆرن ئەگەر بەدوایاندا بگەڕێیت ، هەموو بوونەتە سندووقێك بەسەر نهێنیەکدا داخراون ، بەڵام ئەوەی سەرسامی کردووم ئەو مومارەسات و قەسوەتەی کۆمەڵگایەیە کە وای کردووە ئەو کچانە کە شوودەکەن بەو شێوەیە هەموو ژیانیان لەگەڵ ئەو مێردەیاندا نهێنیەك هەبێت بترسن دوارۆژ بیزانێت ، ئەوە بەلایەك و بەلایەکی تر ئەو مومارەساتە ئەو کارکردە نیگەتیڤەشی هەیە بۆ سەر کەسایەتی پیاو خۆی..

بەهەر حاڵ هەر لە میانەی گەڕانم بەدوای حاڵەتێکی تردا ، ژنێکم ناسی بەسەرهاتی کچێکی هاوڕێی بۆ گێڕامەوە ، وتی: (س.ع.ر.) کچێکی زۆر نازدار و جوان بوو کەهاتە ئەم وڵاتە دەمودەس کوڕێکی سورینامی ناسی ، بەنیازبوو شووی پێبکت ، هەرچەندە خەڵك زۆر باش باسیان نەدەکرد ، بەڵام من زۆر نزیکی بووم ، لەو کوڕە زیاتر کەسی تری خۆشنەدەویست ، بۆیە بڕیاری دابوو شووی پێبکات ، بەڵام کەسوکاری زۆریان لێکرد وازی لێبێنێت و دایان بە کوڕێکی خزمیان لە ئەمەریکا ، پێش چوونی بۆ ئەو وڵاتە ، نەشتەرگەری (دروونەوەی پەردەی کچێنی) کرد و ئینجا رۆشت بۆلای مێردەکەی.. لێم پرسی ئایا ئەو کچە ئیستا بەختەوەرە ، وتی: ئەوەی من بزانم هیچ بەختەوەر نیە ، هێشتا دڵی لای ئەو کوڕەیە کە دەیناسی ، لەهەمووشی گرنگتر ئەوەیە ئەو کوڕە هەتا ئیستاش هەر هەواڵی لە من دەپرسێت ، زۆری خۆشدەویست ، خوا کەسوکاری بگرێت..وتم: ئەی مێردەکەی بە چیرۆکەکەی دەزانێت؟ وتی: نەخێر نازانێت ، باوەڕ ئەکەم بیزانێت تەڵاقی دەدات..

گرنگ نیە لای کۆمەڵگا کچێك عەقڵی بە پاکی بمێنێتەوە ، گرنگ ئەوەیە پەردەی کچێنی سەلامەت بێت ، خۆ ئەگەر بە خەیاڵ هەموو گوناهی دونیاش بکەن گرنگ نیە ، ئەگەر عەقڵیش لەدەستدەن گرنگ ئەوەیە پاکیزەیی خۆیان ، ئا ببورن ، پاکیزەیی کۆمەڵگا لەدەست نەدەن..

لەگەڵ پیاوێکی هاوڕێماندا قسەم لەو بارەیەوە کرد ، ئەوەی سەرسامی کردم ئەوەبوو ئەو کابرایە وتی:

باسی ئەو کێشەیە مەکە بەو پێیەی کچ تاوانبارە لە ریپۆتاژەکەدا ، باسی عەقلێەتی بۆگەنی کۆمەلگا بکە ، باسی دواکەتوویی ئەو کۆمەلگایە بکە ، کە هەموو هەیبەت و کەرامەت و شەرەفی خۆی بەسەلامەتی پەردەی کچێنی کچێکدا ئەپێویت ، کەچی بە عەقلْ و داهێنان و ئیبداعی ژنی ناپێوێت ، بەدەر لەوەی ئەو کچە ژنی کێیە ، یان کێی خۆش دەوێت ، چونکە ئەوە مەسەلەی ئازادیەکی تاکەکەسیە ، لەکاتێکدا داهێنان و ئیبداع لە ژیانی کۆمەلگادا کارێکە تایبەتە بە هەموو کۆمەلگاوە.. کەواتە با سەیری عەقلی ژن بکەین ، نەك سەیری عەقلی..

بەشی سێهەمی ماوە

venusfaiq@gmail.com